

KAMMARRÄTTEN

RÄTTSFALL

Arrendators kostnader för nybyggnad

En arrendator S brukade på grund av arrendekontrakt den 14 mars 1960 för en tid av 10 år en sin svärfar tillhörig jordbruksfastighet. I kontraktet hade föreskrivits bl a, att arrendet inte skulle omfatta ladugården, att S inte hade nybyggnadsskyldighet och att han mot arbetsättning efter i orten gängse pris ägde rätt att riva och bortforsla befintlig ladugård och på egen bekostnad uppföra annan i stället. Till dess ladugården rivits, hade S rätt att använda densamma utan underhållsskyldighet.

I 1961 års självdeklaration hade S, som under beskattningsåret uppfört en ny ladugårdsbyggnad, uppgivit att fastigheten lämnat underskott å c:a 25.000 kr.

Sedan TN medgivit S avdraget för underskottet, anförde TI hos PN bl a följande. Arrendet omfattade inte den ursprungliga ladugården. S, som inte hade nybyggnadsskyldighet, hade således uppfört ny ladugård åt sig själv på den arrenderade egendomen. Sakläget var analogt med att en fastighetsägare uppförde byggnad. På grund därav borde S inte såsom skett erhålla avdrag för nybyggnadskostnad utan endast avdrag för värdeminskning efter 1,5 % av byggnadskostnaderna, 40.252 kr, eller således med 603 kr. Vidare borde ett i deklarationen med 5.400 kr yrkat avdrag för värdet av

vid ladugårdsbygget använt virke, som tillhandahållits av svärfadern, utgå. På grund härav borde nettointakten av fastigheten upptagas till 19.981 kr. — S genmälde: Garanti för förlängning av arrendetiden förelåg inte. S skulle inte ha ”nytta av byggnaden” efter arrendetidens slut. Han borde därför erhålla avdrag för kostnaden för uppförandet av den nya ladugården. Därest han inte beviljades avdrag för nybyggnadskostnaden, borde i allt fall beloppet å 5.400 kr, för vilket svärfadern beskattats, inräknas i avskrivningsunderlaget för den nya ladugården. Med hänsyn till byggnadens för S begränsade varaktighetstid — högst 10 år — borde värdeminskningsavdraget fastställas till 10 % av produktionskostnaderna (40.252 + 5.400 =) 45.652 kr eller således till 4.565 kr.

Med bifall till TI:s talan beräknade PN nettointakten av jordbruksfastighet till 19.980 kr.

I besvär hos KR yrkade S i första hand avdrag för byggnadskostnaderna under framhållande att ladugården vid arrendetidens utgång ”övergår” till jordägaren, varför man måste betrakta jordägaren såsom ägare till densamma, och i andra hand värdeminskningsavdrag med 4.565 kr (enligt ovan).

Genom utslag den 17 jan. 1964 lämnade KR besvären utan bifall, därvid KR ytt-

rade. Av utredningen i målet får anses framgå att den av S uppförda ladugårdsbyggnaden är en honom tillhörig byggnad å annans mark. Med hänsyn till att sådan byggnad i skatterättslig mening är att anse som fastighet, är S berättigad att erhålla avdrag för anskaffningskostnaden allenast i form av årligt värdeminskingsavdrag. — Enär S icke vidkänts kostnad för det vid den nya ladugårdens uppförande använda virket, äger han icke inräkna detta värde i anskaffningskostnaden för samma byggnad. — Av PN vid beräkning av värdeminskingsavdraget tillämpad procentsats är skäligen.

Planenlig avskrivning av inventarium, inköpt under inkomståret

I sin självdeklaration år 1961 tillgodoförde sig en åkeriägare T, vilken för inventarierna i sin rörelse tillämpade planenlig avskrivning, avdrag för värdeminskning av en den 21 okt. 1960 å honom registrerad lastbil med 11.409 kr, motsvarande 25 % av anskaffningsvärdet, 45.636 kronor.

Sedan TN medgivit T värdeminskingsavdrag med endast 2.852 kr, motsvarande vad som med yrkad procentsats belöpt på innehav av bilen under tre månader, och T hos PN yrkat taxering enligt deklARATIONEN, biföll PN T:s talan, därvid PN yttrade: Vid bestämmande av värdeminskingsavdrag för under beskattningsåret anskaffade inventarier godtages oftast vid planenlig avskrivning att avdrag enligt plan medges med på beskattningsåret belöpande del av värdeminskningen utan reducering med hänsyn till den tid av året, som vederbörande inven-

tarium varit i den skattskyldiges innehav. PN har inte kunnat finna att en sådan tillämpning strider mot de bestämmelser om planenlig avskrivning, som gjorts i anv. till 29 § KL.

I besvär hos KR yrkade TI om fastställelse av TN:s beslut.

Genom utslag den 6 febr. 1964 yttrade KR. Enligt punkt 3 b) av anv. till 29 § KL skall vid avskrivning av maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier en tillgångs anskaffningsvärde fördelas såsom omkostnad på ett antal år i följd genom värdeminskingsavdrag så avpassade, att anskaffningsvärdet kan i sin helhet avdragas under den tidrymd, tillgången beräknas vara ekonomiskt användbar. Enligt anv.-punkten bör det årliga värdeminskingsavdraget normalt bestämmas enligt avskrivningsplan till viss bråkdel av anskaffningsvärdet. — Angivna bestämmelser bör inte så förstås, att en skattskyldig, som under beskattningsåret anskaffat inventarier, är berättigad till värdeminskingsavdrag av dessa inventarier, beräknat för helt år, oavsett när under beskattningsåret inventarierna anskaffats. Den skattskyldige äger i stället åtnjuta avdrag för vad av beräknat årligt värdeminskingsavdrag, som belöper på den del av beskattningsåret, varunder han innehaft inventarierna. — På grund härav finner KR skäligen, att med ändring av PN:s beslut fastställa TN:s beskattningsåtgärder.

Anm: Däremot medgives enligt punkt 4 andra stycket anv. till 29 § KL vid räkningsenlig avskrivning avdrag för helt år oavsett när under beskattningsåret tillgången anskaffats.